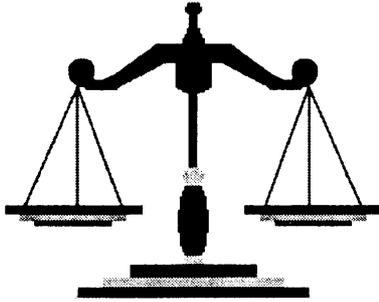

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وهقايى كوردستان

رۆژنامهى رهسمىى حكومهتى ههرىمى كوردستانه - وهزارهتى داد دهري دهكات

ژماره (٣) سالى يهكهم ١٥ / ٦ / ٢٠٠٠ ز "٤"ى گولانى ٢٧٠٠ كوردى / "١٠" ربيع الاول ١٤٢١ى كۆچى

لهم ژمارهيه دا :

• بپيارى ژماره ١٢ / له ٢٠٠٠/٥/٢١
درئژكردنه وهى بپيارى ژماره ١٢/ ١٢ى پۆزى ١٩٩٩/٩/٢٢ بق ماوهى
سالىك له پۆزى تهواو بوونيه وه .

• فهрман

به كوردى كردنى زمانى دادگاكان

• پينمايى ژماره ١ / سالى ٢٠٠٠

دامه زراندى پپۆزهى كىلگهى به خيوكردنى ماسى

• پينمايى ژماره ٢ / سالى ٢٠٠٠

دامه زراندى پپۆزهى به خيوكردن و قه له و كردنى ئازه له كاويژه كاره كان

• پينمايى ژماره ٣ / سالى ٢٠٠٠

دامه زراندى پپۆزهى گوشت و مؤله تدانى

• پينمايى ژماره ٤ / سالى ٢٠٠٠

دامه زراندى پپۆزهى مريشكى هيلكه كهر

• پينمايى ژماره ٥ / سالى ٢٠٠٠

دامه زراندى پپۆزهى موته كاميل و هاوبه ش

• پينمايى ژماره ٦ / سالى ٢٠٠٠

دامه زراندى پپۆزهى هه لهينه ر و مؤله تدانى

• پينمايى ژماره ٧ / سالى ٢٠٠٠

دامه زراندى پپۆزهى سه رپرخانهى مريشك

• به يان

پيكهينانى دادگاي به رايى له شارۆچكهى بنه سلاوه

به ناوی خوی به خشندهو میهره بان

به ناوی گه له وه
ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق

ژماره : ۱۲

میژووی بریار : ۲۱/۵/۲۰۰۰

" بریار "

پشت به و دهسه لاته ی که به پی پی برگه (۳) ی ماده (۲) له یاسای ژماره (۱۰) ی سالی ۱۹۹۷ پیمان دراوه و له سه ره ئه و بنه مایه ی که ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان عیراق له دانیشتنی رۆژی ۲۱/۵/۱۹۹۹ یدا یاساکاری کردوه بریاری ده رهینانی ئه م بریاره ی خواره وه ماندا :

۱. بریاری ژماره (۱۲) ی رۆژی ۲۲/۹/۱۹۹۹ ، هه ره له رۆژی ته واو بوونی کارپیکردنیه وه بو ماوه ی یه ک سالی دیکه ش کاری پی بکریت .
۲. ده بی وه زیره په یوه ننداره کان حوکمه کانی ئه م بریاره جیبه جی بکه ن .
۳. ئه م بریاره له رۆژی ده رهینانییه وه ده خریته کار و ، له رۆژنامه ی ره سمیشدا بلاو ده کریته وه .

د. رۆژ نوری شاوه یس

سه رۆکی ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق

" فهرماني وهزاري "

- له پیناو پیاده کردنی ماددهی پینجه م له یاسای دهسه لاتی دادوهری ژماره / ١٤ سالی ١٩٩٢ که جهخت دهکاته سهر به کارهینانی زمانی کوردی له دادگاگان، بریارماندا: ٠٠
١. سکالانامه و داواکاری و دادبینی و دادگایی کردن له گشت دادگاگانی ههریمی کوردستان به زمانی کوردی بییت .
 ٢. کۆنوس و گوفتار لایه نه دژ کارهکان و شایه تهکان به کوردی وهرده گیریت .
 ٣. بریاره دادوهرییهکان به کوردی وهرده چیت و ئه گهر زاراوه یه کی یاسایی نامۆ بوو ده توانریت ههر به عهره بی بنوسریت یان به زاراوه یه کی کوردی و زاراوه عهره بییه که ی له ته که وه له نیو دوو که وانه بنوسریت .
 ٤. ئه م فهرمانه له پیکه وتی ٢٠٠٠/٦/٣ وه کاری پی ده کریت .

هادی علی

وهزیری داد

رینمایی ژماره (۱) سالی ۲۰۰۰

- پشت به دهسه لاتی ماددهی (۶۴) له یاسای دهسه لاتی دادوهری ژماره (۱۴) ی سالی ۹۹۲، و
 بۆ پیاده کردنی مادهی (۵) له هه مان یاسا، سه بارهت به کوردی کردنی دادوهری له دادگاکانی
 ههریمی کوردستانی عێراق، ئه و رینماییهانی خواره وه مان ده رکرد:
- ۱ له ریکه وتی ۲۰۰۰/۶/۳ به دواوه سکالای داواکان (لائحه الدعوی) به کوردی پیشکەش
 دادگاگان ده کریت و کۆنوسی دادوهریش به کوردی ده بییت.
 - ۲ . بپیاره کانی دادگا تا کۆتایی سالی ۲۰۰۰ به عه ره بی ده رده کریت.
 - ۳ . داواکانی پیش ۲۰۰۰/۶/۳ تا کۆتایی پیهینانیان وه ک خۆی ده مینیتته وه به عه ره بی کۆنوس
 ده کریت.
 - ۴ ئه و کلیشه و فۆرمانه ی بۆ به لگه نامه کانی دادگای باری که سینه پیشتر گۆراونه ته سه ر زمانه
 کوردی به سه ر دادگاگان و هاوولاتیاندا بلاوده کرینه وه و چیتر فۆرمه کۆنه کان به کارنایه ن.
 - ۵ . لیژنه یه ک پیک ده هینریت له وه زارهت له پسپۆرانی زمانه وانی و یاسایی بۆ گۆرینی
 کلیشه کانی دادگاگان بۆ سه ر زمانه کوردی و ئاماده کردنی فه ره نگوکی یاسایی تایبهت
 به دادگاگان.
 - ۶ . به کوردی کردنی دادگاکانی سه ر به سه روکایه تی دادگای تاوانی ده وک تاماوه یه کی تر
 دوا ده خریت.

هادی علی

وهزیری داد

رینمایی ژماره / ۱ سالی ۲۰۰۰

دامه زراندى پروژهى كیلگهى به خيو كردنى ماسى و مؤلته ت دانى

به پى ی ئه و دهسه لاته ی كه پیمان دراوه له یاسای وهزاره تی كشتوكال و ئاودیرى ژماره ۱۰ سالی ۱۹۹۲ بو ریكخستن و پهره پیدانى پروژهى كیلگهى به خيو كردنى ماسى و چونیه تی مؤلته ت دان به و كه سانیه ده یانه وی ئه و پروژانه جی به جی بكن و بو ئاسان كارى ئیش و كارى ئه م پروژه كاریه ئه م رینماییه مان ده ركرد .

ماده ی یه كه م :

- ئه م وشانه ی خواره وه ئه و واتانه ی به رامبه ریان ده گریته خوی : ۰۰
۱. وه زیر : وه زیری كشتوكال و ئاودیرى .
 ۲. به ریوه به ری گشتی : به ریوه به ری گشتی به یته ره و سامانی ئاژهل .
 ۳. به ریوه به رایه تی گشتی : به ریوه به رایه تی گشتی به یته ره و سامانی ئاژهل .

ماده ی دووه م :

په چاوكردنى ئه م مه رجانه ی خواره وه : ۰۰

۱. داواكارى له لایه ن هاوولاتی پيشكەش ده كریت بو به ریوه به رایه تی به یته ره و سامانی ئاژهل له پاریزگاكان بو دروست كردنى پروژهو له گهل داواكاریه كه وینه یه كه كه پروژهى له سه ر دروست ده كریت به مه رجیک پشتگیری كرابی له لایه ن به ریوه به رایه تی زه وی وزاری پاریزگا (مرتسم) .
۲. گری به ندی كری ی زه وی ئه گه ر هاتوو زه وی یه كه به كری بوو یان وینه یه كه له تاپوی زه وی یه كه ئه گه ر هاتوو زه وی یه كه مولك بوو وه ئه بی به ناوی داواكاره كه وه بییت ، هه روه ها ره زامه ندی شه ریه كه كه ی ئه گه ر هاتوو شه ریه كه هه بوو .
۳. له به ر ئه وه ی هاوولاتیانی هه ندی ناوچه (صوره قید) (تاپو) یان گری به ندی كری ی زه ویان نیه و بو ئه وه ی بتوانری پشت به ستن به فه رمانگه كانی كاگیرى و له گهل

فهرمانگه كشتوكالیهكان و ئهم پشتگیریه ده بیئت باوه پری پیبکریئت (صوره قید) بو جی به جی کردنی پروژه له سه ر ئه و ئه رزه .

۱. به لینی په سه ندکراو له لایه ن (کاتب عدل) که وا خاوه ن پروژه که فهرمانبه رنیه له هیچ

فهرمانگه یه کی حکومه تدا فهرمانبه رنیه ، هه روه ها ته مه نی له (۱۸) سال که متر نه بیئت و ئه بی

ئیلتزامی ته واوی هه بیئت به هه موو رینماییه کان که وا په یوه ندی به پروژه که وه هه یه .

۲. پشتگیری له فهرمانگه ی توژیینه وه ی کشتوکالی یان هه ر فهرمانگه یه کی په یوه ندی دار بهینی

که وا پشتگیری بکات تا چه ند زهویه که ده ست ئه دات و ئایا بری ئاوه که چه نده وه دابین

کردنی ئا و بو ئه و پروژه یه .

ماده ی سی یه م :

ره چا و کردنی مه رجه هونه ریه کانی خواره وه : ۰۰

نابی رووبه ری زهوی یه که له (۳) دۆنم که متر بیئت که پروژه که ی له سه ر دروست

ده کریئت و رووبه ری ئاوی له (۲) دۆنم که متر بیئت و باشتره پروژه که له چوار

حه وز دروست کرابی و رووبه ری هه ر حه وزیک (۲/۱) دۆنم بیئت .

ئه بی دووری له نیوان پروژه ی هاوشیوه (۲/۱) کم بیئت .

وه رگرتنی ره زامه ندی ئهم فهرمانگانه ی خواره وه بو ئه وه ی کارنه کاته سه ر

پروژه کانی ئه و فهرمانگانه و رینماییه کانی ژینگه ی ، مرؤفایه تی - ریگاوبان (گرق و

الجسور) - شاره وانی - شوینه وار - گه شت و گوزار - ئاودیری و به نداوه کان

- کاره با - گواسته وه و گه یانندن - نهوت و کانزاکان .

وهزیری کشتوکال و ئاودیری

رینمایی ژماره / ۲ سالی ۲۰۰۰

دامه زانندی پرۆژهی به خێوکردن و قه له و کردنی ئاژه له کاویژکاره کان

و دانی مۆله ت .

مادهی یه که م :

ئه م وشانهی خواره وه ئه و واتانهی به رامبه ریان ده گریته خوی : .

۱. وه زیر : وه زیری کشتوکال و ئاودیری .

۲. به ریوه به ری گشتی : به ریوه به ری گشتی به یته ره و سامانی ئاژه ل .

۳. به ریوه به رایه تی گشتی : به ریوه به رایه تی گشتی به یته ره و سامانی ئاژه ل .

مادهی دووه م :

په چاوکردنی ئه م مه رجانهی خواره وه : .

۱. داواکاری له لایه ن هاوولاتی پیشکەش ده کریت بۆ به ریوه به رایه تی به یته ره و سامانی ئاژه ل

له پارێزگاگان بۆ دامه زانندی پرۆژه وه له گه ل داواکاریه که وینه یه که له شوینه که هاویچ

ده کریت ، که پرۆژه که ی له سه ر دروست ده کریت به مه رجیک پشتگیری کرابیت له لایه ن به

ریوه به رایه تی زه وی و زارو دیاری کردنی جوړی پرۆژه که بۆ به خێوکردنی چیللی شیرده ر یان

بۆ به خێوکردنی مه ر یان بزن یان قه له و کردنی گۆک یان به رخ .

۲. گری به سستی کری یی زه وی ئه گه ر هاتوو زه ویه که به کری بوو یان وینه یه که له تاپۆی

زه وییه که ئه گه ر هاتوو زه ویه که (ملک) بوو و ئه بی به ناوی داواکاره که وه بییت و هه روه ها

ره زامه ندی شه ریکه کانی وه ریگریت ئه گه ر شه ریکی هه بوو .

۳. له به رئه وه ی هاوولاتیانی هه ندی ناوچه (صوره قید) (تاپۆ) یان گری به ندی کری یی

زه وی یان نیه و بۆ ئه وه ی بتوانری پشت ببه ستن به فه رمانگه کانی کارگیری و له

گه ل فه رمانگه کشتوکالیه کان و ئه م پشتگیریه ده بییت باوه ری پی بکریت وه کو

(صوره قید) بۆ جی به جی کردنی پرۆژه له سه ر ئه و ئه رزه .

۴. بەلئنی پەسند کراولە لایەن (ککاتب عدل) کەوا خواوەن پرۆژە کە لە هیچ فرمانگە یەکی حکومەتدا فرمانبەر نییە و هەر وەها تەمەنی ۱۸ سال کە مەتر نیە و ئەبێ ئیلتزامی تەواوی بە هەموو رینماییه کان هەبێت ، کەوا پە یۆهەندی بە پرۆژە کە وە هەیه .

ماددهی سی یەم :

رەچاوکردنی ئەم مەرجه هونەریانە ی خوارەوہ :

۱. پووبەری کشتوکالی داواکراو بۆ چاندنی ئالیکی سەوز .

پروژهی به خێوکردنی چیلێ شیردەر	یەك دۆنم	بۆ هەر ۵ سەر
پروژهی به خێوکردنی مەرپان بزنی	یەك دۆنم	بۆ هەر ۲۰ سەر
پروژهی قەلەو کردنی گۆك	یەك دۆنم	بۆ هەر ۱۰ سەر
پروژهی قەلەو کردنی بەرخ	یەك دۆنم	بۆ هەر ۴۰ سەر

۲. دروست کردنی تەویلهی ساکار و لە کەرەستە ی ناوہ خۆیی و پەچاوکردنی چۆنیەتی دەرچوونی ئاو و پیسایێ ئەبێ پووبەری بەم جۆرە ی خوارەوہ بیێت .

پروژهی به خێوکردنی چیلێ شیردەر	پووبەری داپۆشراو ۲م۳ چیلێك	کراوہ ۶ م ۲ چیلێك
پروژهی به خێوکردنی مەرپان بزنی	پووبەری داپۆشراو ۱,۵ م ۲ بۆ یەك سەر	کراوہ ۲م۳
پروژهی قەلەو کردنی گۆك دابەستان	پووبەری داپۆشراو ۲م۲ یەك سەر	کراوہ ۲م۴
پروژهی قەلەو کردنی بەرخ دابەستان	پووبەری ۱,۵ م ۲ یەك سەر	کراوہ ۲م۱

۳. کە مەترین پووبەری کشتوکالی بۆ چاندنی بەرووبومی ئالیکی (۲ دۆنم بیێت) و

ئەمەش كەمترین پووبەری كشتوكالی یە بۆ پرۆژەى كاویژكارەكان بەم شیۆه یه ی خوارەوه دەبیت .

پرۆژەى بەخیوکردنى چیللى شیردەر	۱۰ سەر
پرۆژەى بەخیوکردنى مەرپان بزن	۴۰ سەر
پرۆژەى قەلەو کردنى گۆلك دابهستان	۲۰ سەر
پرۆژەى قەلەو کردنى بەرخ دابهستان	۸۰ سەر

۴ وەرگرتنى رەزامەندی ئەم فەرمانگانەى خوارەوه بۆ ئەوهى کارنەکاتە سەر پرۆژەکان و پینماییهکان ، ژینگەى مرقایه تی ، پێگاوبان ، شارەوانی ، شوینەوار ، گەشت و گوزار ، ئاودییری و بەنداوهکان ، کارەبا ، گواستنهوه و گەیاندن ، نەوت و کانزاکان .

وہزیری کشتوكال و ئاودییری

رینمایى ژماره / ۳ سالی ۲۰۰۰

دامەزراندنى پرۆژەى گوشت و مۆلەت دانى :۰۰

بە پىئى ئەو دەسلەلاتەى پیمان دراوه لە یاسای وەزارەتى کشتوكال و ئاودییری ژماره / ۱۰ سالی ۱۹۹۲ وە بۆ ریکخستن و پەرەپیدانى پرۆژەى گوشت و مۆلەت دان بەو کەسانەى دەیانەوی ئەم پرۆژانە جیبهجی بکەن وە بۆ ئاسان کاری ئیش و کاری ئەم پرۆژەکاریه ئەم پینماییهمان دەرکرد :۰۰

ماددهى يهكهم :۰۰

ئەم وشانەى خوارەو وە واتانەى بەرامبەريان دەگرێتە خۆى : ٠٠

١. وەزیر : وەزیری كشتوكال و ئاودییری .
٢. بەرپۆهەبەرى گشتى : بەرپۆهەبەرى گشتى بەیتەرە و سامانى ئاژەل .
٣. بەرپۆهەبەرایەتى گشتى : بەرپۆهەبەرایەتى گشتى بەیتەرە و سامانى ئاژەل .

ماددهى دووهم :

پەچاوكردنى ئەم مەرجانەى خوارەو وە : ٠٠

١. داواكارى لە لایەن هاوولاتی پيشكەش دەكریت بۆ بەرپۆهەبەرایەتى بەیتەرە و سامانى ئاژەل لە پارێزگاكان بۆ دامەزراندنى پرۆژە لە گەل داواكارى كە پرۆژەكەى لە سەر دروست دەكریت بە مەرجێك پشنگیری كرابی لە لایەن زەوى و زار (مرتسم) .
٢. گری بەستى (عقد أيجار) ئەگەر هاتوو زەویەكە بە كرى بوو یان وینەیهك لە تاپۆى زەویەكە (صوره قید) ئەگەر هاتوو زەویەكە (ملك) بوو ئەبێ بە ناوی داواكارەكە وە بیئ وە هەروەها پەزنامەندى شەریكەكەى ئەگەر هات و شەریكى هەبوو .
٣. لە بەر ئەوەى هاوولاتیانى هەندى ناوچە (صوره قید) (تاپو) یان گری بەستى كرى زەویان نیە و بۆ ئەوەى بتوانى پشنت بەست بن بە فەرمانگەكانى كارگىرى وە لە گەل فەرماناگە كشتوكالیەكان وە ئەم پشنگیریە دەبیئ باوەرى پى بكریت وەكو (صوره قید) بۆ جىبەجىكردنى پرۆژە لە سەر ئەو زەویە .
٤. بەلئىنى پەسند كراو (تعهد مصدق) لە لایەن (كاتب عدل) كەوا خاوەن پرۆژەكە فەرمانبەر نیە لە هیچ فەرمانگەیهكى حكومەت وە هەروەها تەمەنى لە (١٨) سال كەمتر نیە وە ئەبێ ئیلتزامى تەواوى هەبیئ بە هەموو رینماییهكان كەوا پەیوەندى بە پرۆژەكە وە هەیه .

مادهه‌ی سێهه‌م :

- أ. ره‌چاوکردنی ئەم مه‌رجه هونه‌ریانه‌ی خواره‌وه :
 ١. ئەبێ دووری له نیوان پرۆژه‌ی هاوشیوه (٣٠٠) م بیټ .
 ٢. ئەبێ دووری له نیوان پرۆژه‌ی هه‌له‌ینه‌ر (٣٠٠) م بیټ .
 ٣. ئەبێ دووری له پرۆژه‌ی کارگه‌ی ئالیک (١٠٠) م بیټ .
 ٤. ئەبێ دووری له پرۆژه‌ی کاویژکاره‌کان (٢٠٠) م بیټ .
 ٥. ئەبێ دووری له پرۆژه‌ی مریشکی دایکان و هیلکه‌که‌ر (٥٠٠) م بیټ .
 ٦. ئەبێ دووری له سه‌ر برخانه‌ی مریشک (١) کم بیټ .
 ٧. ئەبێ دووری له پرۆژه‌ی (متکامل) (٥٠٠) م بیټ .
- ب. وه‌رگرتنی ره‌زامه‌ندی ئەم فه‌رمانگانه‌ی خواره‌وه بو‌ئوه‌ی نه‌بیته‌ ئاسته‌نگێک له‌ پێش پرۆژه‌کانی ئەوان و کار بکات له‌ رێنماییه‌کانیان .
 ژینگه‌ی مرقایه‌تی - ریگا و بان - شاره‌وانی - شوینه‌وار - گه‌شت و گوزار -
 ئاودییری و به‌نداوه‌کان - کاره‌با - گواسته‌نه‌وه و گه‌یاندن - نه‌وت و کانزاکان .

وه‌زیری کشتوکال و ئاودییری

رێنمایی ژماره / ٤ سالی ٢٠٠٠

دامه‌زراندنی پرۆژه‌ی مریشکی دایکان و هیلکه‌که‌ر و مؤهت دانی .

به‌ پێی ئەو ده‌سه‌لاته‌ی که پیمان دراوه له یاسای وه‌زاره‌تی کشتوکال و ئاودییری ژماره سالی ١٩٩٢ بو‌ریکخستن و په‌ره‌پێدانی پرۆژه‌ی مریشکی دایکان و هیلکه‌که‌ر و چۆنیه‌تی مؤهت دان به‌وه‌که‌سانه‌ی ده‌یان‌ه‌وی ئه‌و پرۆژانه‌ جی‌به‌جی بکه‌ن و بو‌ ئاسان کاری ئیش و کاری ئەم پرۆژه‌کاریه‌ ئەم رێنماییه‌مان ده‌رکرد .

ماددهی یه کهم :

ئەم ووشانەیی خوارەووە ئەو دانانەیی بەرامبەری دەگریتە خۆی : ۰۰

۱. وەزیر : وەزیری کشتوکال و ئاودیری .
۲. بەرپۆوە بەری گشتی : بەرپۆوە بەری گشتی بەیتەرە و سامانی ئازەل .
۳. بەرپۆوە بەرایەتی گشتی : بەرپۆوە بەرایەتی گشتی بەیتەرە و سامانی ئازەل .

ماددهی دووهم :

پەچاوەکردنی ئەم مەرجانەیی خوارەووە : ۰۰

۱. داواکاری لە لایەن هاوولاتی پیشکەش دەکریت بۆ بەرپۆوە بەرایەتی بەیتەرە و سامانی ئازەل لە پارێزگاکان بۆ دامەزراندنی پرۆژەکە و لە گەل داواکاریەکە وینەیکە لە شوینەکە هاویچ دەکریت کە پرۆژەکە لە سەر دروست دەکریت بە مەرجیک پشتگیری کرابی لە لایەن بەرپۆوە بەرایەتی زەوی و زار .
۲. گری بەستی کریی زەوی (عقد أيجار) ئەگەر هاتوو زەویەکە بە کری بوو یان وینەیکە لە تاپۆی زەویەکە (صوره قيد) ئەگەر هات و زەویەکە (مولك) بوو ئەبێ بە ناوی داواکارەکە بییت وە هەر وەها پەزنامەندی شەریکەکە ی وەربگریت ئەگەر هاتوو شەریکی هەبوو .
۳. لە بەر ئەوەی هاوولاتیانی هەندی ناوچە (صوره قيد) (تابو) یان گری بەستی کریی زەویان نییە وە بۆ ئەوەی بتوانی پشت بەستین بە فەرمانگەکانی کارگری و لە گەل فەرمانگە کشتوکالیەکان وە ئەم پشتگیریە دەبییت بە هەموو رینماییهکان کە واپە یو هەندی بە پرۆژەکە وە هەبییت .

ماددهی سێیەم : ۰۰

۱. پەچاوەکردنی ئەم مەرجە هونەریانەیی خوارەووە : ۰۰
۱. ئەبێ دووری لە پرۆژەیی هاوشیۆه ۵۰۰ م بییت .
۲. ئەبێ دووری لە پرۆژەیی کارگەیی ئالیک ۲۰۰ م بییت .

۳. ئەبى دوورى لە پرۆژەى ھەلھینەرى مریشكى گوشت ۵۰۰ م بیټ .
۴. ئەبى دوورى لە پرۆژەى سەربېرخانەى مریشك ۱ كم بیټ .
۵. ئەبى دوورى لە پرۆژەى (متكامل) ۵۰۰ م بیټ .
- ب. وەرگرتنى رەزامەندى ئەم فەرمانگانەى خوارەو ە بۆ ئەو ەى نەبیتە ئاستىك لە پىش پرۆژەکانى ئەواتن
- و ە کاربكات لە رینماییهکانیان .
- ژینگەى مرقاىه تى ، رینگاوبان ، شارەوانى ، شوینەوار ، گەشت و گوزار ، ئاودىرى و بەنداو ەکان ، کارەبا ، گواستەو ەو گەياندن ، نەوت و كانزاكان .

وہزىرى كشتوكال و ئاودىرى

رینمایى ژمارە / ۵ سالى ۲۰۰۰

دامەزراندنى پرۆژەى (متكامل) (ھاوبەش) بۆ مۆلتە دانى : ۰۰

بە پى ى ئەو دەسەلاتەى كە پیمان دراو ە لە ياساى وەزارەتى كشتوكال و ئاودىرى ژمارە ۱۰ سالى ۱۹۹۲ بۆ رىكخستىن و پەرەپىيدانى پرۆژەى (متكامل) (ھاوبەش) بۆ چۆنىەتى مۆلتە دان بۆ ئەو كەسانەى دەيانەوى ئەو پرۆژانە جىبەجى بكن و بۆ ئاسان كارى ئىش و كارى ئەم پرۆژەكارى ە ئەم رینماییهمان دەرکرد .

ماددەى يەكەم :

ئەم ووشانەى خوارەو ە ئەو دانانەى بەرامبەرى دەگریتە خۆى : ۰۰

۱. وەزىر : وەزىرى كشتوكال و ئاودىرى .

٢. به پڕۆیه بهر گشتی : به پڕۆیه بهری گشتی بهیته ره و سامانی ئاژه ل .
٣. به پڕۆیه به رایه تی گشتی : به پڕۆیه به رایه تی گشتی بهیته ره و سامانی ئاژه ل .

ماددهی دووهم :

په چاوكردنی ئەم مه رجانه ی خواره وه :

١. داواكاری له لایهن هاوولاتی پيشكهش ده كریت بۆ به پڕۆیه به رایه تی بهیته ره و سامانی ئاژه ل له پارێزگاكان بۆ دامه زانندی پڕۆژه كه وه له گه ل داواكاریه كه وینه یه ك له شوینه كه (مرتسم) هاوپیچ ده كریت كه پڕۆژه كه ی له سه ر دروست ده كریت به مه رجیك پشتگیری كرا بی له لایهن به پڕۆیه به رایه تی زهوی وزار (مرتسم) .
٢. گری بهستی كری زهوی (عقد أيجار) ئەگه ر هاتوو زهویه كه به كری بوویان وینه یه ك له تا پۆی زه ویه كه (صوره قید) ئەگه ر هاتوو زهویه كه (ملك) بوو ئه بی به ناوی داواكاره كه بیته وه ههروه ها په زامه ندی شه ریه كانی وه ربگریته ئەگه ر هات شه ریه کی هه بوو .
٣. له بهر ئه وه ی هاوولاتیانی هه ندی ناوچه (صوره قید) (تا پۆ) یان گری بهستی كری زهویان نیه وه بۆ ئه وه ی بتوانری پشت بست بن به فهرمانگه كانی كارگری و له گه ل فهرمانگه كشتوكالیه كان و ئەم پشتگیریه ده بیته باوه ری پی بگریته وه كو (صوره قید) بۆ جی به جی كرنی پڕۆژه له سه ر ئه و زهویه .
٤. به لئینی په سندرکراو (تعهد مصدق) له لایهن (کاتب عدل) كه وا خاوه ن پڕۆژه كه فهرمانبه ر نییه له فهرمانگه كانی حكومی وه ته مه نی له (١٨) سال زیاتر و ئیلتیزام به هه موو رینماییه كانی ده رچوو ئه وه ی ده رده چیت جی به جی ده كات له پڕۆژه كه ی .

ماددهی سێیه م :

په چاوكردنی ئەم مه رجه هونه ریا نه ی خواره وه :

۱. نابیٔ پروبہری زہویہ کہ له (۱۰۰) دۆنم کہ متر بیٔ .
۲. ئە بیٔ دووری له نیوان پرۆژہی هاوشیۆہ (۱) کم بیٔ .
۳. ئە بیٔ دووری له نیوان بازنہکانی پرۆژہ کہ (۴۰۰) م بیٔ .
۴. دامہ زرانندی سہرپرہ خانہ بہ ئارہ زوی خواہنی پرۆژہ کہ وہ ہییہ و ئە بیٔ پروبہری زہویہ کہ له ۱۰۰ دۆنم زیاتر بیٔ وہ دووری له نیوانی وہ نیوانی بازنہکانی تر (۱) کم بیٔ .
۵. ئە بیٔ دامہ زرانندی بازنہکانی پرۆژہ کہ بہ نزمترین ریژہ وہ ئە م شیۆہی خوارہ وہ بیٔ .

أ. بازنہی یہ کہ م :

کیلگہی بہ خیۆکردنی دایکانی جووجہ لەی گوشت :۰۰

۱. بہ خیۆکردنی (۱۵) ہزار دایکان دابہش کراو بہ سہر سیٔ ہۆلٔ بہ پیوانی (۱۰۰) × (۱۲) م ب ریژہی (۵) دایک وہ ہندیک کولہ شیر بہ ریژہی (۱۵٪) له تہمہنی یہ کہ پۆژ وہ (۱۱٪) له تہمہنی بہرہم ہینان و بہ چری (۵،۴ - ۵) بالئندہ ۲م۱ .
۲. یہ کہ ہۆلٔ بہ ہمان پیوانہ وہ مواصفات بۆ بہ خیۆکردنی جووجہ لە بہ تہمہنی یہ کہ پۆژ تا دەست بہ بہرہم ہینان .
۳. دووری له نیوان ہۆلیکی و ہۆلیکی تر (۳۰) م بیٔ .
۴. ئاشیکی کیلگہیی بۆ دروست کردنی ئالیک وہ بہ ہیزی گونجاو لە گەل پیویستی کیلگہ .

ب. بازنہی دووہم :۰۰

کیلگہی بہ خیۆکردنی جووجہ لەی گوشت :۰۰

۱. بەختیوکردنی (۳۰) ھەزار دایک دابەش کراو بە سەر (۳) کیلگە بە دوو ھۆلّ یان (۶) ھۆلّ پیوانی (۱۲×۱۰۰) م بە پیژەئی (۵) ھەزار بالئندە و ھەندیك کە لە شیر بە پیژەئی (۱۵٪) لە تەمەنی یەك پۆژ و (۱۰٪) لە تەمەنی بەرھەم ھینان و بە چری (۵-۴,۵) بالئندە لە ۲م .
۲. دوو ھۆلّ بە ھەمان پیوانە وە مواصفات بۆ بەختیوکردنی جووچە لە تەمەنی یەك پۆژ تاكو سەرەتای بەرھەم .
۳. دووری نیوان ھۆلّیک و ھۆلّیکی تر ۲۰ م ۲م بیٹ بۆ ھەر کیلگە یەك بە ۲ ھۆلّ (ھۆلّ بە دوولا) .
۴. ئاشیکی کیلگە ی بۆ دروست کردنی ئالیک و بە وزەئی گونجاو و لە گەلّ پیویستی کیلگە .

ج. بازنەئی سی یەم : ھەلھینەر

۱. ئەبئی ووزەئی ھەلھینەرەكە (۳) ملیۆن ھیلکە / سال .
۲. كۆگایەکی سارد بۆ پاراستنی ھیلکە لە پلەئی (۱۰-۱۵)م .

ماددەئی چوارەم :

وەرگرتنی رەزامەندی ئەم فەرمانگانەئی خوارەوہ بۆ ئەوہئی کار نەكاتە سەر پڕۆژەکانیان و پینمایییەکان .

ژینگە مرقایەتی - پيگاوبان - شارەوانی - شوینەوار - گەشت و گوزار - ئاودییری بەنداوہکان - کاربە - گواستەوہو گەیاندن - نەوت و کانزاکان .

وہزیری کشتوکار و ئاودییری

رینمایي ژماره / ۶ سالی ۲۰۰۰

دامه زانندی پروژهی هه لهینه و مؤلته دانی

ماددهی یه که م :

ئهم ووشانهی خواره وه ئه و دانانهی به رامبه ر ده گریته خوی : . .

۱. وه زیر : وه زیری کشتوکال و ئاودیری .
۲. به پیره به ری گشتی : به پیره به ری گشتی به یته ره و سامانی ئاژه ل .
۳. به پیره به رایه تی گشتی : به پیره به رایه تی گشتی به یته ره و ئاژه ل .

ماددهی دووه م :

ره چا کردنی ئهم مه رجانهی خواره وه : . .

۱. داواکاری له لایه ن هاوولاتی پیشکەش ده کریت بۆ به پیره به رایه تی به یته ره و سامانی ئاژه ل له پاریزگان بۆ دروست کردنی پروژه له گه ل داواکاره که وینه یه که که پروژه که ی له سه ر دروست ده کریت به مه رجیک پشتگیری کرابی له لایه ن به پیره به رایه تی زه وی و زاری پاریزگا .
۲. گری به ندی کریی زه وی ئه گه ر هات و زه وی یه که به کری بوو یان وینه یه که له تاپوی زه وی یه که ئه گه ر هات و زه وی یه که (ملك) بوو وه ئه بی به ناوی داواکاره که بیته وه هه روه ها ره زامه ندی شه ریکه کانی وه ربگریت ئه گه ر هات و شه ریکه هه بوو .
۳. له بهر ئه وه ی هاوولاتیانی هه ندی ناوچه (صوره قید) (تاپۆ) یان گری به سته کریی زه ویان نی یه بۆ ئه وه ی بتوانری پشت به سته بن به فهرمانگه کانی کارگری له گه ل کشتوکالیه کان وه ئهم پشتگیریه ده بیته باوه ری پی بکریته وه کو (صوره قید) بۆ جی به جی کردنی پروژه له سه ر ئه وه زه ویه .
۴. به لینی په سند کراو له لایه ن (کاتب عدل) که وا خاوه ن پروژه که فهرمانبه ر نی یه له هیه چه فهرمانگه یه کی

حکومت ہر وہا تہ مہنی لہ ۱۸ سال کہ متر نہ بیٹ وہ ئہ بی ئیلترامی تہ او ہہ بیٹ بہ ہہ موو

رینمایہ کان کہ وا پہ یوہندی بہ پرؤژہ کہ وہ ہہ یہ .

ماددہی سییہم :

۱. پەچاوکردنی ئەم مەرجە ھونەرەیانە ی خوارەوہ :۰۰ .
 ۱. ئەبیٹ دووری لە نیوان پرؤژە ی ھاوشیۆہ ۵۰۰ م بیٹ .
 ۲. ئەبیٹ دووری لە پرؤژە ی مریشکی دایکان و ھیلکە کەر ۵۰۰ م بیٹ .
 ۳. ئەبیٹ دووری لە پرؤژە ی مریشکی گوشت ۳۰۰ م بیٹ .
 ۴. ئەبیٹ دووری لە پرؤژە ی کارگە ی ئالیک ۲۰۰ م بیٹ .
 ۵. ئەبیٹ دووری لە پرؤژە ی متکامل (ھاوبەش) ۵۰۰ م بیٹ .
 ۶. ئەبیٹ دووری لە پرؤژە ی سەربرخانە ی مریشک ۱ کم بیٹ .
- ب. پەزامەندی ئەم فەرمانگانە ی خوارەوہ وەرگیریت بۆ ئەوہ ی نہ بیٹە ئاستەنگ لە پیش پرؤژەکانیان وە کار لە رینمایہ کان بکات .
- ژینگە مرقایە تی - پێگاو بان - شارەوانی - شوینە وار - گەشت و گوزار - ئاودییری بە نداوہ کان - کارە با - گواستەوہ و گە یانندن - نەوت و کانزاکان .

وہزیری کشتوکال و ئاودییری

رینمایہ ژمارە / ۷ سالی ۲۰۰۰

دامەزراندنی پرؤژە ی سەربرخانە ی مریشک و مۆلەت دانی

بە پی ی ئەو دەسەلاتە ی کہ پیمان دراوہ لە یاسای وەزارە تی کشتوکال و ئاودییری ژمارە ۱۰ سالی ۱۹۹۲ بۆ ریکخستن و پەرەپیدانی پرؤژە ی سەربرخانە ی مریشک و چۆنیە تی مۆلەت دان بە و کەسانە ی دەیانەوی ئەو پرؤژانە ی جی بە جی بکن و بۆ ئاسان کاری ئیش و کاری ئەم پرؤژە کاریە ئەم رینمایہ مان دەرکرد .

ماددهی یه كه م :

ئەم ووشانەى خوارەوہ ئەو واتانەى بەرامبەریان درگريته خۆى : ۰۰

۱. وەزیر : وەزیری كشتوكال و ئاودیرى .
۲. بەرپۆه بەرى گشتى : بەرپۆه بەرى گشتى بەیتەرە و سامانى ئاژەل .
۳. بەرپۆه بەرایەتى گشتى : بەرپۆه بەرایەتى گشتى بەیتەرە و ئاژەل .

ماددهی دووہم :

پەچاوكردنى ئەم مەرجانەى خوارەوہ : ۰۰

۱. داواكارى لە لایەن هاوولاتى پيشكەش دەكریت بۆ بەرپۆه بەرایەتى بەیتەرە و سامانى ئاژەل لە پاريزگاكان بۆ دروست كردنى پرۆژە لە گەل داواكارەكە وینەیهك كە پرۆژەكە لە سەر دروست دەكریت بە مەرجیك پشتگیری كرابی لە لایەن بەرپۆه بەرایەتى زەوى و زارى پاريزگا .
۲. گری بەندى كرى زەوى ئەگەر هات و زەوىیهكە بە كرى بوو یان وینەیهك لە تاپوى زەوىیهكە ئەگەر هات و زەوىیهكە (ملك) بوو و ئەبى بە ناوى داواكارەكە بییت وە هەر وەها پەزنامەندى شەریكەكانى وەربگریت ئەگەر هات و شەریكى هەبوو .
۳. لە بەر ئەوہى هاوولاتیانى هەندى ناوچە (صوره قید) (تاپۆ) یان گری بەستى كرى زەویان بۆ ئەوہى بتوانى پشت بە فەرمانگەكانى كارگری وە لە گەل فەرمانگە كشتوكالیەكان ببەستن وە ئەم پشتگیریە دەبییت باوهرى پى بكریت وەكو صوره قید بۆ جىبەجى كردنى پرۆژە لە سەر ئەو زەویە .
۴. بەلئینى پەسند كراو لە لایەن (كاتب عدل) كەوا خاوەن پرۆژەكە فەرمانبەر نییە لە هیچ فەرمانگەكانى حكومەت هەر وەها تەمەنى لە ۱۸ سال كەمتر نییە وە ئەبى ئیلتزامى تەواو هەبییت بە هەموو رینماییهكانى پەيوەندار بە پرۆژەكەى جىبەجى دەكات .

ماددهی سی یه م :

- أ. په چاوكردنی ئەم مهرجانهی خوارهوه ٠٠:
١. ئەبێ دووری له نیوان پرۆژهی هاوشیوه ١ کم بیټ .
 ٢. ئەبیټ دووری له پرۆژهی مریشکی گوشت و ههلهینهر ١ کم بیټ .
- ت. وهرگرتنی رهزامهندی ئەم فهرمانگانهی خوارهوه ٠٠:
- ژینگه مرقایهتی - پێگاوبان - شارهوانی - شوینهوار - گهشت و گوزار - ئاودییری بهنداوهکان - کارهبا - گواستنهوه و گه یاندن - نهوت و کانزاکان .

وهزیری کشتوکاڤ و ئاودییری

ژماره : ٣٦١

" بهیان "

له بهر پێویستی و بهرژه وهندی گشتی و پشت به وه دهسهلاته ی مادده / ١٨ له یاسای دهسهلاتی دادوهری ژماره / ١٤ ی سالی ١٩٩٢ پێی داوین بریارماندا ، به پیکهینانی دادگای بهرایی له شارۆچکه ی بنه سلاوه .

هادی علی

وهزیری داد

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

رقم القرار: ١٢

تأريخ القرار: ٢٠٠٠/٥/٢١

"قرار"

استناداً الى الصلاحية المخولة لنا بموجب الفقرة (٣) من المادة الثانية من القانون رقم (١٠) لسنة ١٩٩٧ و
بناءً على ما شرعه المجلس الوطني لكوردستان العراق بجلسته المنعقدة بتاريخ ٢٠٠٠/٥/٢١
قررنا اصدار القرار الآتي :

١. يستمر العمل بقرار المجلس الوطني لكوردستان العراق رقم (١٢) في
١٩٩٩/٩/٢٢ مدة سنة أخرى اعتباراً من تاريخ انتهاء نفاذه .
٢. على الوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القرار .
٣. ينفذ هذا القرار اعتباراً من تاريخ صدوره و ينشر في الجريدة الرسمية .

د. رؤژ نوري شاويس
رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق

وقائع كوردستان

الجريدة الرسمية لحكومة إقليم كوردستان العراق - تصدرها وزارة العدل

١٠ ربيع الأول ١٤٢١ هـ

"٢٤" جوان ٢٧٠٠ ك

٢٠٠٠ / ٦ /

العدد (٢) السنة الاولى

في هذا العدد

• قرار رقم ١٢ في ٢١/٥/٢٠٠٠

أستمرار العمل بالقرار ١٢ في ٢٢/٩/١٩٩٩

• أوامر

تكريد لغة المحاكم

• تعليمات رقم ١ لسنة ٢٠٠٠

أنشاء مشاريع حقول تربية الأسماك و أجازتها

• تعليمات رقم ٢ لسنة ٢٠٠٠

انشاء مشاريع حقول تربية و تسمين الحيوانات المجترة

• تعليمات رقم ٣ لسنة ٢٠٠٠

أنشاء مشاريع تحضير اللحوم و أجازتها

• تعليمات رقم ٤ لسنة ٢٠٠٠

أنشاء مشاريع حقول دواجن أمهات البيض

• تعليمات رقم ٥ لسنة ٢٠٠٠

أنشاء المشاريع المشتركة المتكاملة و أجازتها

• تعليمات رقم ٦ لسنة ٢٠٠٠

أنشاء مشاريع المفقسات و أجازتها

• تعليمات رقم ٧٨ لسنة ٢٠٠٠

أنشاء مشاريع مجازر الدواجن و أجازتها

• بيان رقم ٣٦١

بيان فتح محكمة بداءة بنصلاوة